

A skót történelemérettségi taxonómiája és feladattípusai (National 5 szint)

Tóth Judit

PTE BTK „Oktatás és Társadalom” Neveléstudományi DI

tothjudit1995@gmail.com

Korunk nemzetközi oktatási stratégiái sorra azt mutatják, hogy az érdeklődés fókuszában az iskolai eredményesség, valamint ennek mérhetősége állnak, melyet az OECD éves jelentései, vagy az Európai Unió által közzétett oktatási irányelveket tartalmazó dokumentumok méltán érzékeltetnek. Magyarországon is érezhető az eltolódás: a 2020-as Nemzeti Alaptanterv a korábbi „fejlesztési célokat”, tanulási eredményekként definiálja. A mérőeszközök vizsgálata tehát általában megmutatja azt, hogy az adott tantárgy mögött milyen tanítási stratégia áll.

A nemzetközi történelemdidaktika fókuszában napjainkban a történelmi gondolkodás, a multiperspektivitás, a személyre szabott, tevékenykedtető történelemoktatás, a kompetenciafejlesztés, valamint az IKT-eszközök korporálása állnak, mindemellett, hogy a tantárgy a társadalom egésze. A történelemtanítási trendek tekintetében két, alapvetően ellentétes irány fedezhető fel, melyek közül az egyik a történelmi ismeretek megtanulására (*substantive history*), a másik a történettudományi gondolkodás megértésére (*disciplinary understanding*) megközelítése vált hangsúlyos ponttá. A tantárgy szerepe nemcsak hazánkban, de szerte a világon megkülönböztetett szerepben van, annak funkciója miatt.

Skócia nemzetközi vezető szerepet töltött be a szélesebb körű 21. századi oktatási és iskolán kívüli képességek adaptálásában. A fejlesztendő képességek kiszélesítésének egy eredménye a *Curriculum for Excellence* tanterv kialakítása lett, hangsúlyt adva a globális világ támasztotta követelményeknek való megfelelésnek.

Skóciában -csakúgy, mint a legtöbb európai országban- a történelem nem kötelező érettségi tantárgy. A vizsgarendszer kurzusalapú, és National 3, 4, 5, valamint Higher és Advanced Higher vizsgaszintek közül választhatnak a diákok. National 5 szinttől a vizsgák külsőleg kerülnek értékelésre, valamint eddig a szintig minden középiskolai diáknak el kell jutni.

Ezen előadás a National 5 szintet vizsgálja, mivel funkcióját tekintve ez egyezik meg a magyar középszintű történelemérettségivel. Jelen kutatás célja, hogy bemutassa és elemezze a skót vizsgarendszer történelem tantárgy „National 5” szint első részének feladatlapját. Kitérve arra, hogy a vizsgaszint első feladatsorában milyen feladattípusok, forrástípusok találhatóak, ezek taxonómiaiailag milyen szinten helyezkednek el. A kutatás a későbbiekben kibővíülhet a „Higher” és „Advanced Higher” szintek elemzésével, a vizsgákra készülési menetének, értékelésének megismerésével, azokból tanulságok megfogalmazásával.